

Signert artikkel sto på trykk i Nationen 27.10.2009

Gårdsbaserte biogassanlegg i Norge

Av

Tormod Hermansen og Jens Måge i Biowaz AS
Sandvika 19.10.09

Gårdsbaserte biogassanlegg representerer en spennende og lønnsom mulighet for norske gårdbrukere med husdyr. Norske gårder kan bli selvforsynte med energi til kostnader som er konkurransedyktige med det det koster å kjøpe energi, i form av strøm og olje.

Dette gir en dobbel klimaeffekt, ved at metan samles opp og brennes, lystgass reduseres og fornybar energi erstatter eksempelvis olje. På toppen av det hele vil den avgassede gjødsla få bedre egenskaper. Lukt fjernes, næringsstoffer frigjøres, gjødsla trenger bedre ned i jorda og blir mer tilgjengelig for plantene, ugressfrø og virus drepes.

Kostnader til kjøp av kunstgjødsel kan derfor også reduseres.

En gård kan produsere 100-500.000 kWh i året – avhengig av hvor mye organisk avfall som innblandes. Hvis 1.000 av landets 5.000 større gårder med husdyr produserer 200.000 kWh hver, vil dette representere 200GWh (tilsv. 8.000 eneboliger). Antatt reduksjon i klimagasser vil være 50.000 tonn CO2 ekvivalenter i året (tilsv. 25.000 biler).

De positive effektene av biogass i landbruket er åpenbare, og det er derfor bra at Bellona og Jørgen Randers retter søkelyset på dette. Landbruksministerens mål om at 30% av all husdyrgjødsel skal behandles i biogassanlegg gir et tydelig mål å jobbe mot, og understreker hvor viktig gårdsbaserte biogassanlegg kan være både for produksjon av fornybar energi og reduksjon av klimagassutslipp.

Det må bygges mange anlegg rundt i landet og for nye gårdsbygg med husdyr må biogassanlegg være en naturlig del av løsningen.

Det kan allerede i dag slås fast at en investering i gårdsbasert biogassanlegg vil være lønnsom både for den enkelte gårdbruker og for samfunnet. Teknologien for slike anlegg er utviklet, og slike anlegg som er tilpasset en enkel drift på en gård, er nå tilgjengelige i markedet.

Det som behøves er hensiktsmessige finansieringsformer.

Og like viktig tror vi; landbruket må sitte i førersetet og få størstedelen av verdiskapingen fra biogassproduksjonen.

I Norge gis det investeringsstøtte til slike anlegg fra Innovasjon Norge. Sverige er som ellers et foregangsland for fornybar energi og har til nå satt av 350 millioner svenske kroner til formålet.

I tillegg til investeringsstøtte og hensiktsmessige finansieringsordninger er det også nødvendig å forbedre insentivene for produksjon og leveranse av elektrisk kraft og lokal fjernvarme. Dette kan gjøres gjennom "feed in" tariffen, som kan finansieres gjennom en marginal økning av eksempelvis el.avgiften.

Jørgen Randers sier at det må ytes 700 mio kr for å realisere målsettingen om biogassproduksjon fra 30% av gjødsla. Men allerede i dag er det penger tilgjengelig i de støtteprogrammene som er på plass.

Vi snakker stadig med innovative og satsingsvillige bønder som har gode forutsetninger for eget lønnsomt biogassanlegg, og som ønsker å komme i gang. Hvis disse nå oppmuntres av et offensivt støtteapparat med nok penger, ser vi lyst på fremtiden for biogassatsingen i norsk landbruk.